

«Եվրասիական տնտեսական
միության մասին» պայմանագրի

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում համաձայնեցված քաղաքականության իրականացման մասին

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Արձանագրությունը մշակված է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի XII բաժնի համաձայն եւ սահմանում է անդամ պետությունների կողմից սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում համաձայնեցված քաղաքականության իրականացման սկզբունքները եւ դրա հիմնական ուղղությունները:

2. Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետեւյալ իմաստը՝

«սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին անդամ պետության օրենսդրություն»՝ իրավական այնպիսի նորմերի ամբողջություն, որոնք գործում են անդամ պետությունում եւ կարգավորում են հարաբերությունները սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում,

«արտադրող»՝ կազմակերպություն՝ անկախ սեփականության ձեւից (տեսակից), ինչպես նաեւ ֆիզիկական անձ, որը գրանցված է որպես սպառողների կողմից իրացման համար նախատեսված ապրանքներ արտադրող անհատ ձեռնարկատեր,

«կատարող»՝ կազմակերպություն՝ անկախ սեփականության ձեւից (տեսակից), ինչպես նաեւ ֆիզիկական անձ, որը գրանցված է որպես սպառողների համար

աշխատանքներ կատարող կամ ծառայություններ մատուցող անհատ ձեռնարկատեր,

«անբարեխիղճ տնտեսավարող սուբյեկտներ»՝ վաճառողներ, արտադրողներ, կատարողներ, որոնք իրենց գործունեության ընթացքում թույլ են տալիս անդամ պետության՝ սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին օրենսդրության, գործարար շրջանառության սովորույթների խախտումներ, եթե այդ խախտումները սպառողներին եւ (կամ) շրջակա միջավայրին կարող են պատճառել կամ պատճառել են գույքային կամ ոչ գույքային վնաս,

«սպառողների հասարակական միություններ»՝ քաղաքացիների եւ (կամ) իրավական անձանց ոչ առետրային միություններ (կազմակերպություններ), որոնք գրանցվել են անդամ պետությունների օրենսդրության համաձայն, ստեղծվել են սպառողների օրինական իրավունքները եւ շահերը պաշտպանելու նպատակով, ինչպես նաեւ միջազգային ոչ կառավարական կազմակերպություններ, որոնք գործում են բոլոր կամ մի քանի անդամ պետությունների տարածքում,

«սպառող»՝ ֆիզիկական անձ, որը բացառապես անձնական (կենցաղային) կարիքների համար մտադիր է պատվիրել (ձեռք բերել) կամ պատվիրում է (ձեռք է բերում, օգտագործում) ապրանքներ (աշխատանքներ, ծառայություններ), որոնք առնչություն չունեն ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու հետ,

«վաճառող»՝ կազմակերպություն՝ անկախ սեփականության ձեւից (տեսակից), ինչպես նաեւ ֆիզիկական անձ, որը գրանցված է որպես սպառողներին ապրանքներն առքուվաճառքի պայմանագրով իրացնող անհատ ձեռնարկատեր,

«սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում լիազոր մարմիններ»՝ անդամ պետությունների պետական մարմիններ, որոնք սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում իրականացնում են հսկողական (վերահսկողական) գործունեություն եւ (կամ) նորմատիվ-իրավական կարգավորում՝ անդամ պետությունների օրենսդրությանը, Միության իրավունքի մաս կազմող միջազգային պայմանագրերին եւ ակտերին համապատասխան:

II. Սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում քաղաքականության հիմնական ուղղությունների իրականացումը

3. Անդամ պետությունների քաղաքացիների համար սպառողների իրավունքների եւ օրինական շահերի պաշտպանության հավասար պայմաններ ապահովելու նպատակով անդամ պետությունները սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում համաձայնեցված քաղաքականություն են իրականացնում՝ հաշվի առնելով սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին անդամ պետության օրենսդրությունը եւ միջազգային իրավունքի այդ ոլորտի նորմերը, հետեւյալ հիմնական ուղղություններով՝

1) սպառողներին, պետական մարմիններին եւ սպառողների հասարակական միություններին ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների), արտադրողների (վաճառողների, կատարողների) մասին օպերատիվ եւ հավաստի տեղեկություններով ապահովում,

2) անդամ պետությունների տարածքներում անբարեխիղճ տնտեսավարող սուբյեկտների գործունեությունը եւ անորակ ապրանքների (ծառայությունների) իրացումը կանխարգելելու համար միջոցների ձեռնարկում,

3) սպառողների համար ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) ազատ ընտրությանը նպաստող պայմանների ստեղծում սպառողների իրավական գրագիտության եւ իրավագիտակցության զարգացման, սպառողների իրավունքների պաշտպանություն իրականացնելու բնույթի, եղանակների եւ վարչական ու դատական կարգով՝ օրենքով պաշտպանվող շահերի մասին նրանց իրազեկության բարձրացման միջոցով, ինչպես նաեւ անդամ պետությունների սպառողների համար իրավաբանական օգնության հասանելիություն,

4) սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում իրազեկման ծրագրերի իրականացում՝ որպես անդամ պետությունների կրթական համակարգերում քաղաքացիների կրթության անբաժանելի մաս,

5) սպառողների իրավունքների պաշտպանության հարցերի քարոզչության եւ կանոնավոր իրազեկման համար զանգվածային լրատվության միջոցների, այդ թվում՝ ռադիոյի եւ հեռուստատեսության ներգրավում,

6) անդամ պետությունների՝ սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին օրենսդրության մոտարկում:

III. Սպառողների հասարակական միությունների հետ փոխգործակցությունը

4. Անդամ պետությունները նպաստում են սպառողների հասարակական միությունների անկախ գործունեության համար պայմանների ստեղծմանը, սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում համաձայնեցված քաղաքականություն ձեւավորելու եւ իրականացնելու, սպառողների իրավունքների քարոզչության եւ պարզաբանման, ինչպես նաեւ անդամ պետությունների միջեւ սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում տեղեկությունների փոխանակման համակարգ ստեղծելու գործում նրանց մասնակցությանը:

IV. Սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում լիազոր մարմինների փոխգործակցությունը

5. Սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում լիազոր մարմինների փոխգործակցությունն իրականացվում է հետեւյալ կերպ՝

1) տեղեկություններ փոխանակելով՝

սպառողների իրավունքների պետական եւ հասարակական պաշտպանության ոլորտում անդամ պետությունների գործելակերպի մասին,

սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին անդամ պետությունների օրենսդրության պահպանման նկատմամբ վերահսկողության համակարգի գործունեությունը բարելավելու եւ ապահովելու միջոցների մասին,

անդամ պետությունների՝ սպառողների իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ օրենսդրության մեջ փոփոխությունների մասին,

2) անդամ պետության ռեզիդենտների կողմից անդամ պետության՝ սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին օրենսդրության խախտումների դեպքերի կանխարգելման, հայտնաբերման եւ կանխման գործընթացում համագործակցելով՝ ներառյալ ներքին շուկայում սպառողների իրավունքների, ինչպես նաեւ սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում իրավասու մարմինների հարցումների հիման վրա բացահայտված խախտումների մասին տեղեկություններ փոխանակելը,

3) սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում անդամ պետությունների փոխադարձ շահերին առնչվող խնդիրների վերաբերյալ համատեղ վերլուծական ուսումնասիրություններ անցկացնելով,

4) համագործակցության ընթացքում առաջացող հարցերի կապակցությամբ գործնական աջակցություն ցուցաբերելով՝ ներառյալ աշխատանքային խմբերի ստեղծումը, փորձի փոխանակումը եւ կադրերի պատրաստումը,

5) սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում լիազոր մարմինների եւ սպառողների հասարակական միությունների գործունեության արդյունքների մասին վիճակագրական տեղեկությունների փոխանակում կազմակերպելով,

6) սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում այլ հարցերի շուրջ համագործակցություն իրականացնելով:

V. Հանձնաժողովի լիազորությունները

6. Հանձնաժողովն իրականացնում է հետեւյալ լիազորությունները՝

1) անդամ պետությունների համար մշակում է առաջարկություններ՝ սպառողների իրավունքների պաշտպանության ոլորտում լիազոր մարմինների

փոխգործակցության արդյունավետությանն ուղղված միջոցների ձեռնարկման մասին,

2) անդամ պետությունների համար մշակում է առաջարկություններ՝ սույն Արձանագրության մեջ նշված դրույթների իրականացման կարգի մասին,

3) ստեղծում է խորհրդատվական մարմիններ անդամ պետությունների սպառողների իրավունքների պաշտպանության հարցերով:
